

UKA 2020/14
29/10-2020
Justus Hansen

Nunanut Allanut tunngasutigut naalakkersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuaat 2020.

(Nunanut Allanut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermik Naalakkersuisut qutsavigissavakka Nunanut Allanut tunngasutigut naalakkersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuaateqarnerannut, Demokraatiniit sukumiisumik atuarsimasatsinnut.

Tulliullugulu nuannaarnera tullusimaarneralu takutillara, Nunanut Allanut Naalakkersuisup Pituffik pillugu USA-mut nutaamik isumaqatigiissummik angusaqarsimaneranut. Isumaqatigiissut, Kalaallit Nunaata 2024-miit amerikkarmiut Pituffimmiinnerannut annerpaamik pissarsiffiginissaanut qulakkeerinnittoq.

Isumaqatigiissutip kingunerissavaa, amerlanerusunik ilinniarfissanik peqalissasoq, suliffissanik amerlanerusunik periarfissaqalissasoq nunattalu karsianut akileraarutitigut amerlanernik isaatitsiffiussasoq. Tamanna pisinnaalerpoq pingaarnertut pissutaalluni sullissinissamik isumaqatigiissut 2024-imiit ingerlatsivimmit Kalaallit Nunaanni inissisimasumut, Kalaallit Nunaannilu nunaqartumik aqunneqartumut isumaqatigiissutaasimamat.

Pingaaruteqartorujussuuvoq, nunanik allanik pissaanilissuarnik suleqateqarnissap pingartinnissaa, suleqatigiiffittut pitsaasutut iluaqutaasussamillu suleqatigiiffiusinnaasoq. Pituffik pillugu USA-mut isumaqatigiissuteqaqqammernerup tamanna takutippaa. Isumaqatigiissutillu taassuma kusanartup isumassarsivissatut atorneqarnissaa, sulerulunnikkut nunanut allanut pitsaasunik isumaqatigiissuteqarnissaq periarfissaqartoq. Isumaqatigiissutit, Kalaallit Nunaannut iluaqutaasussat.

Neriuppugut, EU-mut isumaqatiginninniarneq aamma taamatut ingerlassasoq, pingartuummat isumaqatigiissuteqarnissaq, minnerpaaffiatigut ullumikkut isumaqatigiissutigeriikkatsinnut nallersuunneqarsinnaasoq. Neriuppugullu, Tuluit Nunaannut tamanna aamma atuukkumaartoq, Brexit pissutigalugu pingartuummat niueqatigiinnissamut isumaqatigiissutip naammassinissaa, aalisakkanik nioqqutissiatta akitsuuserneqannginngissaat qulakkeerniarlugu, akitsuuserneqarunik tuniniarnissaat ajornarluinnangajassamat. Allatut oqaatigalugu, nunanut allanut tunngasunik suliassarpasuaqarpugut.

Nunatut imminut pilersunngilluinnartutut, nunanut allanut niuerneq pingaaruteqartorujussuuvoq. Tamanna pingaaruteqarpoq paassisallugu, taamaattumillu aamma pingaaruteqarluni, niueqatitsinnut pitsaasumik atassuteqarnissarput. Kisiannili aamma pingartuuvoq, uagut nammineq naleqarnitta ilisimaarilluarnissaa. Aalisagaatigut qaleruallillu piumaneqaqaat, tamannalu nuannaarutigisariaqarparput. Siunissaq eqqarsaatigalugu neriuutigaarput, aatsitassaatigut aamma taama piumaneqartigilissasut, taakku aamma aqqutigalugit nunatta ineeriertortuarnissaanut peqataasinnaammata.

Demokraatit tassunga atatillugu iluarismaarpaat, Asiap Kangisissuani pisortatigoortumik aallartitaqalernissamut suliaq ingerlallualereermat. Asiap Kangia niuerfiuvoq pingaaruteqartoq, taamaattumillu aamma pingartuuvoq, pisortatigoortumik najuunissatta naqissusernissaa.

Uanga isumaga malillugu, Nunanut Allanut naalakkersuinikkut anguniagassaasoq unaasoraara silaannaap allanngoriartorneranut Kalaallit Nunaata maluginiarneqarnerunissaa. Taaannami sammisaq nunat killiginik apeqqusersuinngitsummat. Taamaattumik taannaavoq, nunanit ataasiakkaanik annertoorujussuarmik sunniisinnaasoq. Isertuunneqarsinnaanngilaq, uagut nunatut eqqorneqarsinnaasut ilagimmatigut.

Issittumi siku, aakkiartortoq inuit piliaanik silaannaap allanngoriartorneranik malitseqartoq, inuuniarnerput issittumi, taassuminnga sunnerneqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu Demokraatit isumaqarput, pingaartuusoq, ullumikkumiit oqaaseqarnerusariaqartugut, nunarsuatsinnut takutissagutsigu, silaannaap allanngoriartornerata suut kingunerinerai. Nunarsuatsinni ataasinnguamilluunniit nunaqanngilaq, kisimiilluni silaannaap allanngoriartorneranut akiusinnaasumik. Ataqatigiinneq, suleqatigiinneq aammalu nunat assigiinngitsut akornanni pituttuismik isumaqatigiissusiornerit piumasaqaataapput. Tassanilu uagut Kalaallit Nunaanniit annertuumik akuusinnaavugut, tamannalu ilungersorluta suliniutigisariaqarparput.

Naggataatigut apeqqutigilaarniarpara 2015-imi Illersornissamut nukittorsaalluni iliuuseqarnermut isumaqatigiisummut tunngasoq. Kalaallit Nunaannut pilersaarutit suut piviusunngortinneqarsimappat, suullu suli utaqqinsinneqarpat?